

Kohtulahendite kogumik

Kohtuasi C-413/15

Elaine Farrell
versus
Alan Whitty jt

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Supreme Court (Iirimaa))

Eelotsusetaotlus – Õigusaktide ühtlustamine – Mootorsõidukite kasutamise tsiviilvastutuskindlustus – Direktiiv 90/232/EMÜ – Artikkel 1 – Vastutus isikukahju eest, mis on tekitatud kõigile sõitjatele, välja arvatud sõidukijuhile – Kohustuslik kindlustus – Vahetu õigusmõju – Direktiiv 84/5/EMÜ – Artikli 1 lõige 4 – Organ, kes on kohustatud hüvitama tundmatu või kindlustamata sõiduki tekitatud vara- või isikukahju – Riigi vastu direktiivile tuginemise võimalus – Tingimused, mille alusel võib eraõiguslikku organit pidada riigi väljundiks, kelle vastu saab tugineda vahetut õigusmõju omada võivatele direktiivi sätetele

Kokkuvõte – Euroopa Kohtu (suurkoda) 10. oktoobri 2017. aasta otsus

1. *Institutsioonide aktid – Direktiivid – Vahetu õigusmõju – Organ, kelle ülesanne on riigi kontrolli all avaliku teenuse osutamine või kellel on laiemad volitused – Nende tingimuste alternatiivsus*

(ELTL artikkel 288)

2. *Õigusaktide ühtlustamine – Mootorsõiduki valdaja vastutuskindlustus – Direktiiv 84/5 – Tundmatu sõiduki või ebapiisavalt kindlustatud sõiduki põhjustatud kahju eest makstud hüvitis – Liikmesriigi poolt eraõigusliku organi asutamine, mille ülesanne on sellise kahju hüvitamine – Eraõiguslike isikute võimalus tugineda sellise organi vastu vahetut õigusmõju omavatele direktiivi sätetele*

(ELTL artikkel 288; nõukogu direktiiv 84/5, muudetud direktiiviga 90/232, artikli 1 lõige 4)

1. ELTL artiklit 288 tuleb tõlgendada nii, et see ei välista iseenesest, et sellise üksuse vastu, mis ei vasta kõigile 12. juuli 1990. aasta kohtuotsuse Foster jt (C-188/89, EU:C:1990:313) punktis 20 loetletud tunnustele, mida tuleb lugeda koostoimes sama kohtuotsuse punktis 18 esitatud tunnustega, saab tugineda vahetut õigusmõju omada võivatele direktiivi sätetele.

Osutatud punkti 20 tuleb lugeda koostoimes sama kohtuotsuse punktiga 18, milles Euroopa Kohus rõhutas, et eraõiguslikud isikud võivad sellistele sätetele tugineda organite või üksuste vastu, mis alluvad riigile või on riigi kontrolli all või millel on laiemad volitused võrreldes nendega, mis tulenevad eraõiguslike isikute vahelistele suhetele kohaldatavatest eeskirjadest. Seega, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 53 ja 77 sisuliselt märkis, ei saa tingimused, mille kohaselt peab asjasse puutuv organ vastavalt alluma riigile või olema riigi kontrolli all ja omama laiemaid volitusi võrreldes nendega, mis tulenevad eraõiguslike isikute vahelistele suhetele kohaldatavatest eeskirjadest, olla

kumuleeruvad tingimused (vt selle kohta kohtuotsused, 4.12.1997, Kampelmann jt, C-253/96–C-258/96, EU:C:1997:585, punktid 46 ja 47, ning 7.9.2006, Vassallo, C-180/04, EU:C:2006:518, punkt 26).

(vt punktid 27–29 ja resolutsiooni punkt 1)

2. Sellise eraõigusliku organi vastu, kellele liikmesriik on andnud avaliku ülesande, mis on lahutamatult seotud liikmesriikidele nõukogu 30. detsembri 1983. aasta teise direktiivi 84/5/EMÜ mootorsõidukite kasutamise tsiviilvastutuskindlustust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (muudetud nõukogu 14. mai 1990. aasta kolmanda direktiiviga 90/232/EMÜ) artikli 1 lõikes 4 pandud kohustusega, ja kellel on selleks seaduse alusel laiemad volitused, nagu õigus kohustada asjaomases liikmesriigis liikluskindlustust pakkuvaid kindlustusandjaid tema liikmeks hakkama ja teda rahastama, saab tugineda vahetut õigusmõju omada võivatele direktiivi sätetele.

(vt punkt 42 ja resolutsiooni punkt 2)